

Olajšave za R&R: do rešitev nujno še letos

Nejasnosti pri olajšavah za R&R je treba čim prej odpraviti, da bo zavezancem že v naslednjem davčnem letu jasno, pri čem so.

Barbara Perko

Podjetja so se v zadnjih mesecih soočala z močnimi pritiski države zaradi koriščenja olajšave za R&R.

»Oblasti naj zasledujejo prvenstveno cilje spodbujanja hitrejšega razvoja, transparentnosti in davčne predvidljivosti. Prednostni cilj ne sme biti polnjenje državne blagajne.«

Samo Hribar Milič, generalni direktor GZS

Slovenija bi kot malo gospodarstvo morala toliko bolj staviti na podjetja, ki izvajajo razvojno in raziskovalno dejavnost in tudi širše inovativne produkte in storitve.

Razmere na področju olajšav za razvoj in raziskave so še vedno zelo nejasne. Neurejenost področja se je najbolj izrazito pokazala, ko je finančna uprava (FURS) začela nadzorne postopke nad upravičenci do olajšav za razvoj in raziskave (R&R).

»Glede na številne nejasnosti, bi pričakovali, da bo FURS vsaj začasno prekinil postopke, dokler se zadeve ne dogovorijo,« pravi Igor Knez, namestnik direktorja Pravne službe GZS. »Seveda naj nadaljujejo s postopki zoper resne kršitelje in tiste, ki popolnoma neupravičeno koristijo olajšave, pri mejnih zadevah pa bi bilo smiselno počakati in ne generirati številnih pritožb nad negativnimi odločbami.«

Ključna težava je, da so zavezanci naknadno prejeli informacije, na kakšen način naj dokazujejo upravičenost do olajšav za raziskave in razvoj, pred tem pa o tem niso bili obveščeni.

Urediti je treba osnove

1. Treba je določiti, kaj je novost. Definicija, ki je na voljo trenutno, je zelo splošna in jo je moč interpretirati na različne načine. »V Sloveniji se moramo odločiti, ali bomo imeli novost v svetovnem merilu ali novost v nacionalnem merilu ali novost na ravni podjetja. Te tri možnosti se v svetu uporabljajo. Nujno je, da se določi geografski okvir, v katerem se novost presoja,« poudarja Knez.
2. Treba je preveriti, ali je postopek administrativno dober in ali ga je možno poenostaviti.
3. Smiselno bi bilo zavezancem določiti možne načine, kako lahko dokazujejo upravičenost do olajšave. »V osnovi ni nič predvideno. Trenutno naj bi to dokazovali z doktorati in patenti, kar pa ni zapisano nikjer v pravilniku. Če obstajajo dokazila, ki bi se jih lahko predložilo, naj se to zapiše v zakon. Kadar pa dokazil ni mogoče predložiti, morajo obstajati tudi drugi načini dokazovanja upravičenosti,« meni Knez.

Kdo bo presojal?

Odločanje o upravičenosti do sredstev za raziskave in razvoj je v pristojnosti FURS. »Za računovodske stvari in finance imajo usposobljene kadre, ki lahko informacije in dokaze ocenjujejo. Ko pa gre za vsebino

tehnološkega razvoja, se postavlja vprašanje, ali imajo usposobljene kadre, ki bodo znali to prebrati in razumeti,« se sprašuje Knez.

Za presojanje takšnih projektov bo tako verjetno treba najeti strokovnjake, ki bodo to znali presoјati. V tem primeru bi bilo smiselno že v začetku opraviti pregled v podjetju in skupaj z neodvisnim strokovnjakom povedati, ali projekt spada v razvoj in raziskave, ne pa se posluževati naknadnega nadzora. Proces razvoja in raziskav lahko traja več let, dokazila pa so običajno šele končna faza nekega razvojnega cikla, česar bi se morali na FURS zavedati.

Analizo stanja do konca leta

Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo (MGRT) je pripravilo že četrto mnenje o stanju na področju, kar pa še ni odgovor na ključne težave. GZS od MGRT pričakuje, da bodo do konca leta predstavili analizo stanja na področju učinkovitosti olajšav za razvoj in raziskave.

»Teško je pavšalno trditi, da olajšave niso učinkovite. Zahtevamo pisno in jasno objektivno analizo, na podlagi katere bomo naredili oceno. Ko bo ocena analize pripravljena, bomo lahko ugotovili, kje so težave, kaj lahko še izboljšamo, da bo razvoja še več in da bo še bolj učinkovit,« pravi Knez. »Pričakovali bi, da bo to rešeno do konca letošnjega leta, da bo v naslednjem davčnem letu že bolj jasno in da bodo zavezanci vedeli, pri čem so.« gg

Foto: Depositphotos